

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1910/2005

2005 m. lapkričio 8 d.

iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1725/2003, priimantį tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002, dėl 1 ir 6 TFAS, 1, 16, 19, 24, 38, 39 TAS bei 4 ir 5 TFAAK

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1715/2003 ⁽²⁾ buvo patvirtinti tam tikri tarptautiniai standartai ir aiškinimai, įskaitant 19 TAS „Išmokos darbuotojams“, galioję 2002 m. rugsėjo 14 d.

(2) 2004 m. gruodžio 9 d. Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) paskelbė 6 tarptautinį finansinės atskaitomybės standartą (TFAS) „Mineralinių išteklių tyrimas ir vertinimas“ (toliau – 6 TFAS) kaip laikiną sprendimą, pagal kurį šio sektoriaus ūkio subjektai galėtų taikyti TFAS nedarydami esminių apskaitos tvarkos keitimų. 6 TFAS ūkio subjektams, kurie patiria tyrimo ir vertinimo išlaidų, numato išlygą dėl kai kurių kitų TFAS reikalavimų. Nurodytomis aplinkybėmis tokie ūkio subjektai gali ir toliau laikytis naudojamos tyrimo ir vertinimo apskaitos tvarkos. Standarte pateikiamos tolesnės gairės dėl tiriamo ir vertinamo turto vertės sumažėjimo nuorodų ir šio turto vertės sumažėjimo nustatymo.

(3) 2004 m. gruodžio 16 d. TASV paskelbė 19 TAS „Išmokos darbuotojams“ pakeitimą. Jame pateikiama tolesnė nustatytų išmokų planų aktuarinio pelno bei nuostolio pripažinimo galimybė. Pagal ją dabar galima visiškai pripažinti aktuarinį pelną ir nuostolį pripažintų pajamų ir sąnaudų ataskaitoje, kitoje nei pelno (nuostolio) ataskaita, t. y. aktuarinis pelnas ir nuostoliai gali būti tiesiogiai pripažįstami nuosavybėje. Pakeitime taip pat nurodoma, kaip grupės ūkio subjektai savo atskirose finansinėse atskaitomybėse turėtų pateikti nustatytų išmokų grupių planus, ir reikalaujama papildomos informacijos.

(4) 2004 m. gruodžio 2 d. Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimų komitetas (TFAAK) paskelbė 4 TFAAK aiškinimą „Nustatymas to, ar susitarimas apima nuomą“ (toliau – 4 TFAAK). Šiame aiškinyje nustatomi kriterijai, kuriais remiantis būtų nustatoma, ar susitarimas yra nuoma, arba ją apima, pavyzdžiui, „imk arba mokėk“ sutartis. 4 TFAAK aiškinama, kokiomis aplinkybėmis šie susitarimai, kurie nėra susiję su juridine nuomos forma, vis tiek turėtų būti apskaitoje registruojami pagal 17 TAS „Nuoma“.

(5) 2004 m. gruodžio 16 d. Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimų komitetas (TFAAK) paskelbė 5 TFAAK aiškinimą „Teisės į palūkanas, atsirandančias dėl eksploatacijos nutraukimo, atnaujinimo ir aplinkos sutvarkymo“ (toliau – 5 TFAAK). Šiame aiškinyje nurodoma, kaip įmokos mokėtojas apskaitoje turėtų parodyti savo dalį fonde ir papildomas įmokas.

(6) Komisija priėjo išvadą, kad šie standartai ir aiškinimai atitinka Reglamento (EB) Nr. 1606/2002 3 straipsnio 2 dalyje nustatytus priėmimo kriterijus. Konsultacijos su šios srities techniniais ekspertais taip pat rodo, kad šie standartai ir aiškinimai atitinka techninius priėmimo kriterijus.

(7) Priėmus pirmiau nurodytus standartus, kad būtų užtikrintas nuoseklumas tarp atskirų tarptautinių apskaitos standartų, atitinkamai pakeičiamas 1 TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmąjį kartą“, 1 TAS „Finansinės atskaitomybės pateikimas“, 16 TAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 24 TAS „Susijusių šalių atskleidimas“, 38 TAS „Nematerialusis turtas“ ir 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“.

(8) Todėl Reglamentas (EB) Nr. 1725/2003 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.

(9) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Apskaitos reguliavimo komiteto nuomonę,

⁽¹⁾ OL L 243, 2002 9 11, p. 1.

⁽²⁾ OL L 261, 2003 10 13, p. 1. Reglamentas su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1751/2005 (OL L 282, 2005 10 25, p. 3).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1725/2003 priedas iš dalies keičiamas taip:

- 1) 6 TFAS „Mineralinių išteklių tyrimas ir vertinimas“ tekstas įterpiamas, kaip išdėstyta šio reglamento priede;
- 2) 19 TAS „Išmokos darbuotojams“ iš dalies keičiamas pagal TAS pataisą, kaip išdėstyta šio reglamento priede;
- 3) 4 TFAAK aiškinimo „Nustatymas to, ar susitarimas apima nuomą“ tekstas įterpiamas, kaip išdėstyta šio reglamento priede;
- 4) 5 TFAAK aiškinimo „Teisės į palūkanas, atsirandančias dėl eksploatacijos nutraukimo, atnaujinimo ir aplinkos sutvarkymo“ tekstas įterpiamas, kaip išdėstyta šio reglamento priede;

5) 1 TFAS, 16 TAS ir 38 TAS iš dalies keičiami pagal 6 TFAS B priedėlį, kaip išdėstyta šio reglamento priede;

6) 1 TFAS, 1 TAS ir 24 TAS iš dalies keičiami pagal 19 TAS pataisos F priedėlį, kaip išdėstyta šio reglamento priede;

7) 1 TFAS iš dalies keičiamas pagal 4 TFAAK priedėlį, kaip išdėstyta šio reglamento priede;

8) 39 TAS iš dalies keičiamas pagal 5 TFAAK priedėlį, kaip išdėstyta šio reglamento priede.

2 straipsnis

Kiekviena bendrovė priede nurodytus standartus ir aiškinimus taiko ne vėliau kaip nuo jos 2006 finansinių metų pradžios.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2005 m. lapkričio 8 d.

Komisijos vardu
Charlie McCREEVY
Komisijos narys

PRIEDAS

TARPTAUTINIAI FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTAI

6 TFAS	6 tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas (TFAS) „Mineralinių išteklių tyrimas ir vertinimas“
19 TAS	19 TAS „Išmokos darbuotojams“ pakeitimas
4 TFAAK	4 TFAAK aiškinimas „Nustatymas to, ar susitarimas apima nuomą“
5 TFAAK	5 TFAAK aiškinimas „Teisės į palūkanas, atsirandančias dėl eksploatacijos nutraukimo, atnaujinimo ir aplinkos sutvarkymo“

6 TARPTAUTINIS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTAS

Mineralinių išteklių tyrimas ir vertinimas

TIKSLAS

1. Šio TFAS tikslas – nurodyti, kaip *mineralinių išteklių tyrimas ir vertinimas* turėtų būti pateikiamas finansinėje atskaitomybėje.
2. Konkrečiai šiame TFAS reikalaujama:
  - a) nežymių *tyrimo ir vertinimo išlaidų* esamos apskaitos praktikos pagerinimų;
  - b) kad ūkio subjektai, kurie pripažįsta *tiriamą ir vertinamą turtą* tokio turto vertės sumažėjimą vertintų pagal šį TFAS, o bet kokią vertės sumažėjimą skaičiuotų pagal 36 TAS „Turto vertės sumažėjimas“;
  - c) atskleisti informaciją, kuri nustato ir paaiškina ūkio subjekto finansinėje atskaitomybėje pateikiamas sumas, gautas atlikus mineralinių išteklių tyrimą ir vertinimą; tokios sumos finansinės atskaitomybės vartotojams padeda suprasti būsimųjų pinigų srautų, gautų iš bet kokio pripažinto tiriamo ir vertinamo turto kiekį, laiką ir tikrumą.

TAIKYMAS

3. Ūkio subjektas turi taikyti šį TFAS tyrimo ir vertinimo metu susidarančioms išlaidoms.
4. TFAS netaikomas kitų ūkio subjektų, dalyvaujančių mineralinių išteklių tyrime ir vertinime, apskaitos aspektams.
5. Ūkio subjektas neturi taikyti šio TFAS išlaidoms, kurios patiriamos:
  - a) prieš mineralinių išteklių tyrimą ir vertinimą, pavyzdžiui, išlaidos, kurias ūkio subjektas patiria prieš gaudamas juridines teises tyrinėti specialią vietovę;
  - b) po to, kai mineralinių išteklių gavybos techninis įvykdumas ir komercinis naudingumas tampa akivaizdūs.

TIRIAMO IR VERTINAMO TURTO PRIPAŽINIMAS

Laikina išlyga iš 8 TAS 11 ir 12 paragrafų

6. Ūkio subjektas, kuris pripažįsta *tiriamą ir vertinamą turtą*, rengdamas savo apskaitos politiką turi taikyti 8 TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų pasikeitimas ir klaidos“ 10 paragrafą.
7. 8 TAS 11 ir 12 paragrafuose nustatyti griežti reikalavimai ir patarimai, pagal kuriuos valdžia turi nuspręsti formuoti atskirą apskaitos politiką straipsniui, kuriam nėra specialaus TFAS. Pagal toliau esančius 9 ir 10 paragrafus šis TFAS atleidžia ūkio subjektą nuo tų paragrafų taikymo apskaitos politikai dėl tiriamo ir vertinamo turto pripažinimo ir įvertinimo.

TIRIAMO IR VERTINAMO TURTO VERTINIMAS

Vertinimas pripažinimo metu

8. Tiriamas ir vertinamas turtas turi būti vertinamas savikaina.

Tiriamo ir vertinamo turto savikainos elementai

9. Ūkio subjektas turi nustatyti politiką, apibrėžiančią, kokios išlaidos pripažįstamos tiriamu ir vertinamu turtu, ir ją nuosekliai taikyti. Tai nustatydamas ūkio subjektas svarsto laipsnį, pagal kurį išlaidos gali būti siejamos su specifinių mineralinių išteklių paieška. Toliau pateikiami išlaidų, kurios gali būti įtrauktos į pradinį tiriamo ir vertinamo turto vertinimą, pavyzdžiai (sąrašas nėra baigtinis):
- a) tyrimo teisių įsigijimas;
  - b) topografinės, geologinės, geocheminės ir geofizinės studijos;
  - c) tiriamasis gręžimas;
  - d) griovių kasimas;
  - e) pavyzdžių ėmimas ir
  - f) veikla, susijusi su mineralinių išteklių gavybos techninio įvykdomumo ir komercinio naudingumo vertinimu.
10. Išlaidos, susijusios su mineralinių išteklių plėtra, neturi būti pripažįstamos tyrimo ir vertinimo turtu. Sistema ir 38 TAS „Nematerialusis turtas“ pateikia nuorodas dėl turto, atsirandančio dėl plėtros, pripažinimo.
11. Pagal 37 TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji išpareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“ ūkio subjektas pripažįsta visus išvalymo ir atkūrimo išpareigojimus, atsirandančius tam tikru laikotarpiu, kai įvykdomas mineralinių išteklių tyrimas ir vertinimas.

Vertinimas po pripažinimo

12. Atlikęs pripažinimą, tolesniam tiriamo ir vertinamo turto vertinimui ūkio subjektas turi taikyti arba savikainos modelį, arba perkainojimo modelį. Jei taikomas perkainojimo modelis (16 TAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ arba 38 TAS nurodytas modelis) jis turi būti suderinamas su turto klasifikacija (žr. 15 paragrafą).

Apskaitos politikos keitimai

13. Ūkio subjektas gali keisti savo tyrimo ir vertinimo išlaidų apskaitos politiką, jei dėl to finansinė atskaitomybė taps tinkamesnė ekonominius sprendimus priimančių vartotojų poreikiams tenkinti, bet nebus mažiau patikima; arba taps patikimesnė ir ne mažiau tinkama tiems poreikiams tenkinti. Ūkio subjektas svarbą ir patikimumą turi vertinti pagal 8 TAS pateiktus kriterijus.
14. Tyrimo ir vertinimo išlaidų apskaitos politikos keitimui pateisinti ūkio subjektas turi įrodyti, kad dėl keitimų jo finansinė atskaitomybė geriau atitinka 8 TAS kriterijus, tačiau nebūtina atitikti visus kriterijus.

PATEIKIMAS

Tiriamo ir vertinamo turto klasifikacija

15. Ūkio subjektas tiriamą ir vertinamą turtą turi klasifikuoti kaip materialųjį arba nematerialųjį turtą, priklausomai nuo įgyto turto pobūdžio, ir klasifikaciją taikyti nuosekliai.
16. Kai kuris tiriamas ir vertinamas turtas apskaitoje registruojamas kaip nematerialusis turtas (pvz., gręžimo teisės), o kitas – kaip materialusis (pvz., transporto priemonės ir gręžimo įranga). Jei materialiojo turto dalis sunaudojama plėtojant nematerialųjį turtą, tą sunaudojimą atspindinti suma yra nematerialiojo turto savikainos dalis. Tai, kad materialusis turtas naudojamas nematerialiojo turto plėtrai, materialusis turtas netampa nematerialiuoju turtu.

Tiriamo ir vertinamo turto perklasifikavimas

17. Turtas neturi būti klasifikuojamas kaip tiriamas ir vertinamas turtas, jei mineralinių išteklių gavybos techninis įvykdumumas ir komercinis naudingumas tampa akivaizdus. Prieš perklasifikavimą turi būti įvertintas tiriamo ir vertinamo turto vertės sumažėjimas ir pripažintas bet koks vertės sumažėjimo nuostolis.

VERTĖS SUMAŽĖJIMAS**Pripažinimas ir vertinimas**

18. Turi būti nustatytas tiriamo ir vertinamo turto vertės sumažėjimas, kai informacija ir aplinkybės rodo, kad tiriamo ir vertinamo turto balansinė vertė gali viršyti atsiperkamąją vertę. Kai faktai ir aplinkybės rodo, kad balansinė vertė viršija atsiperkamąją vertę, ūkio subjektas turi įvertinti, pateikti ir atskleisti bet kokią vertės sumažėjimo nuostolį pagal 36 TAS, išskyrus 21 paragrafe nurodytais atvejais.

19. Šio TFAS 20 paragrafas, o ne 36 TAS 8–17 paragrafai, turėtų būti taikomas tik tiriamo ir vertinamo turto apskaitai, kai nustatomas tiriamas ir vertinamas turtas, kurio vertė gali būti sumažėjusi. 20 paragrafe nurodytas terminas „turtas“ taip pat taikomas tiriamam ir vertinamam turtui arba grynuosius pinigus kuriančiam vienetui apibrėžti.

20. Vienas arba daugiau toliau pateiktų faktų ir aplinkybių rodo, kad ūkio subjektas turėtų patikrinti, ar sumažėjo tiriamo ir vertinamo turto vertė (sąrašas nėra baigtinis):

- a) laikotarpis, kuriuo ūkio subjektas turi teisę tyrinėti specifinėje vietovėje, pasibaigė arba greitai pasibaigs ir nesitikiama, kad bus atnaujintas;
- b) biudžete nėra numatomos ir neplanuojamos reikšmingos išlaidos tolesniam mineralinių išteklių specifinėse vietose tyrimui ir vertinimui;
- c) atlikus mineralinių išteklių specifinėje vietovėje tyrimą ir vertinimą nebuvo atrasta komerciškai naudingo mineralinių išteklių kiekio, todėl ūkio subjektas nusprendė nutraukti tokią veiklą, vykdomą specifinėje vietovėje;
- d) turima pakankamai duomenų, rodančių, kad, nors plėtra specifinėje vietovėje tikriausiai bus tęsiama, mažai tikėtina, kad tyrimo ir vertinimo turto balansinė vertė bus visiškai padengta iš sėkmingos plėtros arba pardavimo.

Bet koku tokiu atveju, arba panašiais atvejais, ūkio subjektas turi atlikti vertės sumažėjimo patikrinimą pagal 36 TAS. Bet koks vertės sumažėjimo nuostolis pagal 36 TAS pripažįstamas sąnaudomis.

Lygio, kuriam esant skaičiuojamas tiriamo ir vertinamo turto vertės sumažėjimas, nustatymas

21. Ūkio subjektas turi nustatyti apskaitos politiką dėl tiriamo ir vertinamo turto priskyrimo grynuosius pinigus kuriantiems vienetams arba tokių vienetų grupėms, kad būtų galima įvertinti tokio turto vertės sumažėjimą. Kiekvienas grynuosius pinigus kuriantis vienetas ar vienetų grupė, kuriai priskirtas tiriamas ir vertinamas turtas, neturi būti didesnis nei segmentas, pagrįstas ūkio subjekto pagrindiniu arba antriniu atskaitomybės formatu pagal 14 TAS „Segmento atskaitomybė“.

22. Ūkio subjekto nustatomas lygis, skirtas tiriamo ir vertinamo turto vertės sumažėjimui įvertinti, gali apimti vieną arba daugiau grynuosius pinigus kuriančių vienetų.

ATSKLEIDIMAS

23. **Ūkio subjektas turi atskleisti informaciją, kuri parodo ir paaiškina sumas, pripažintas jo finansinėje atskaitomybėje, kurios susidaro vertinant ir tiriant mineralinius išteklius.**
24. Kad būtų tenkinami 23 paragrafo reikalavimai, ūkio subjektas turi atskleisti:
- savo tyrimo ir vertinimo išlaidų apskaitos politiką, įskaitant tiriamo ir vertinamo turto pripažinimą;
  - turto, išipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumas bei pagrindinės ir investicinės veiklos pinigų srautus, susidarancius tiriant ir vertinant mineralinius išteklius.
25. Tiriamą ir vertinamą turtą ūkio subjektas apskaitoje turi registruoti kaip atskirą turto klasę ir atskleisti informaciją, reikalaujamą 16 TAS arba 38 TAS, atsižvelgiant į tai, kaip turtas yra klasifikuojamas.

ĮSIGALIOJIMO DATA

26. **Ūkio subjektas turi taikyti šį TFAS metiniams finansinės atskaitomybės laikotarpiams, prasidedantiems 2006 m. sausio 1 d. arba vėliau. Rekomenduojama taikyti anksčiau. Jei ūkio subjektas taiko TFAS laikotarpiai, prasidedančiam prieš 2006 m. sausio 1 d., jis turi atskleisti šį faktą.**

PEREINAMOSIOS NUOSTATOS

27. Jei neįmanoma taikyti tam tikro 18 paragrafo reikalavimo lyginamajai informacijai, susijusiai su metiniais laikotarpiais, prasidedančiais prieš 2006 m. sausio 1 d., ūkio subjektas turi atskleisti šį faktą. 8 TAS paaiškinama sąvoka „nepraktiška“.

*A priedėlis***Sąvokų apibrėžimai**

Šis priedėlis yra neatskiriama šio TFAS dalis.

tiriamas ir vertinamas turtas

Tyrimo ir vertinimo išlaidos pripažintos turtu pagal ūkio subjekto apskaitos politiką

tyrimo ir vertinimo išlaidos

Ūkio subjekto išlaidos, patirtos dėl **mineralinių išteklių tyrimo ir vertinimo** prieš tai, kai akivaizdžiai matomas mineralinių išteklių gavybos techninis įvykdomumas ir komercinis naudingumas.

mineralinių išteklių tyrimas ir vertinimas

Mineralinių išteklių, įskaitant mineralus, naftą, gamtines dujas ir panašius neatsikuriančius išteklius, paieška po to, kai ūkio subjektas gavo juridines teises tyrinėti tam tikrą vietovę, taip pat mineralinių išteklių gavybos techninio įvykdomumo ir komercinio naudingumo nustatymas.

B priedėlis

Kitų TFAS pataisos

Šiame priedėlyje pateiktos pataisos turi būti taikomos metiniams finansinės atskaitomybės laikotarpiams, prasidedantiems 2006 m. sausio 1 d. arba vėliau. Jei ūkinis subjektas taiko šį TFAS ankstesniam laikotarpiui, šios pataisos turi būti taikomos ir tam ankstesniam laikotarpiui.

B1. 1 TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“, pridėta antraštė ir 36B pastraipa:

Reikalavimo atskleisti lyginamąją informaciją pagal 6 TFAS išlyga

36B Ūkio subjektas, kuris TFAS pradeda taikyti prieš 2006 m. sausio 1 d. ir pasirenka pradėti taikyti 6 TFAS „Mineralinių išteklių tyrimas ir vertinimas“, prieš 2006 m. sausio 1 d. pagal TFAS sudarytoje savo pirmoje finansinėje atskaitomybėje neturi atskleisti lyginamųjų laikotarpių informacijos, reikalaujamos 6 TFAS.

B2. 16 TAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ (persvarstytas 2003 m. ir pakeistas pagal 5 TFAS „Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui, ir nutraukta veikla“), 3 paragrafas pakeistas taip:

3) Šis Standartas netaikomas:

- a) ilgalaikiam materialiajam turtui, klasifikuojamam kaip pardavimui laikomas turtas pagal 5 TFAS „Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui, ir nutraukta veikla“;
- b) biologiniam turtui, susijusiam su žemės ūkio veikla (žr. 41 TAS „Žemės ūkis“);
- c) tiriamo ir vertinamo turto pripažinimui ir vertinimui (žr. 6 TFAS „Mineralinių išteklių tyrimas ir vertinimas“) arba
- d) teisėms į mineralinius išteklius ir mineralinių išteklių (naftos, gamtinių dujų ir panašių neatsikuriančių išteklių) atsargas.

Tačiau šis standartas taikomas ilgalaikiam materialiajam turtui, naudojamam plėtoti ar eksploatuoti turtą, aprašytą b)–d) punktuose.

B3. 38 TAS „Nematerialusis turtas“ (persvarstytas 2004 m.) 2 paragrafas pakeistas taip:

2) Šis Standartas turi būti taikomas nematerialiojo turto apskaitai, išskyrus:

- a) nematerialųjį turtą, kuriam taikomas kitas standartas;
- b) finansinį turtą, apibrėžtą 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“;
- c) tiriamo ir vertinamo turto pripažinimą ir nustatymą (žr. 6 TFAS „Mineralinių išteklių tyrimas ir vertinimas“) ir
- d) mineralinių išteklių, naftos, gamtinių dujų ir panašių neatsikuriančių išteklių plėtos ir gavybos išlaidas.

Pataisa, taikoma 19 TAS „Išmokos darbuotojams“

Jungtiniai darbdavių planai

Pridėtas 32A paragrafas ir paaiškinamasis pavyzdys, o 35 paragrafas perkeltas ir pernumeruotas į 32B, kaip nurodyta.

- 32A. Gali būti sutartimi įformintas susitarimas tarp jungtinio darbdavių plano ir jo dalyvių, kuriuo nustatoma, kaip plano pelnas bus paskirstytas dalyviams (arba finansuojamas deficitas). Jungtinio darbdavių plano dalyvis sudaręs sutartį, pagal kurią planas apibūdinamas kaip nustatytų įmokų planas, pagal 30 paragrafą turi pripažinti turtą arba išsipareigojimą, atsirandantį sudarius sutartimi įformintą susitarimą, ir susidariusias pajamas arba sąnaudas - pelno ar nuostolio ataskaitoje.

32A paragrafą iliustruojantis pavyzdys

Ūkio subjektas dalyvauja jungtiniame darbdavių (nustatytų išmokų) plane, pagal kurį neparengtas plano įvertinimas remiantis 19 TAS. Tačiau jis atsiskaito už planą taip, lyg jis būtų nustatytų įmokų planas. Pagal 19 TAS neįvertinto plano finansavimo įvertinimas rodo, kad dėl plano susidaro 100 milijonų deficitas. Pagal sutartimi įformintą planą su plane dalyvaujančiais darbdaviais buvo sudarytas įnašų tvarkaraštis, kad per kitus penkerius metus būtų panaikintas deficitas. Bendra ūkio subjektų įmokų pagal sutartį suma yra 8 milijonai.

Ūkio subjektas pripažįsta išsipareigojimus mokėti įmokas, koreguojamas pagal pinigų laiko vertę ir pagal vienodą sąnaudų dalį, pateiktą pelno ar nuostolių ataskaitoje.

- 32B. 37 TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji išsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“ reikalaujama, kad ūkio subjektas pripažintų arba atskleistų informaciją apie tam tikrus neapibrėžtuosius išsipareigojimus. Pagal jungtinį darbdavių planą neapibrėžtieji išsipareigojimai gali atsirasti, pavyzdžiui, dėl:
- a) aktuarinių nuostolių, susijusių su kitais dalyvaujančiais ūkio subjektais, nes kiekvienas jungtiniame darbdavių plane dalyvaujantis ūkio subjektas dalinasi kiekvieno kito dalyvaujančio ūkinio subjekto aktuarinę riziką, arba
  - b) pagal plano sąlygas nustatytos bet kokios atsakomybės finansuoti bet koki planą nevykdymą, jei kiti ūkio subjektai nebedalyvauja plane.

35. (Panaikinta)

Nustatytų išmokų planai, pagal kuriuos paskirstoma rizika įvairiems bendrai valdomiems ūkio subjektams

34 paragrafas pakeistas, o 34A ir 34B paragrafai pridėti, kaip nurodyta.

34. Nustatytų išmokų planai, pagal kuriuos rizika paskirstoma įvairiems bendrai valdomiems ūkio subjektams, pvz., patronuojančiai įmonei ir dukterinėms įmonėms, nėra jungtiniai darbdavių planai.
- 34A. Tokiame plane dalyvaujantis ūkio subjektas turi gauti informaciją apie visą pagal 19 TAS įvertintą planą, pagrįstą prielaidomis, kurios taikomos visam planui. Jei yra sutartimi pagrįstas susitarimas arba nustatyta politika dėl nustatytų išmokų plano grynųjų išlaidų, kurios apskaičiuotos atskirų grupių ūkio subjektams pagal 19 TAS, nustatymo, ūkio subjektas savo atskiroje ar individualioje finansinėje atskaitomybėje turi pripažinti nustatytų išmokų plano grynąsias išlaidas, nustatytas minėtu būdu. Jei nėra tokio susitarimo arba politikos, nustatytų išmokų plano grynųjų išlaidos turi būti pripažįstamos atskiros grupės ūkio subjekto, kuris pagal teisės aktus finansuoja darbdavio planą, atskiroje ar individualioje finansinėje atskaitomybėje. Kitos grupės ūkio subjektai savo atskiroje ar individualioje finansinėje atskaitomybėje turi pripažinti išlaidas, lygias įmokoms, kurias jie moka per tam tikrą laikotarpį.
- 34B. Dalyvavimas tokiame plane yra susijusios šalies sandoris su kiekvienu atskiros grupės ūkio subjektu. Todėl ūkio subjektas savo atskiroje ar individualioje finansinėje atskaitomybėje atskleidžia:
- a) sutartimi pagrįstą susitarimą arba nustatytą politiką dėl nustatytų išmokų plano grynųjų išlaidų nustatymo arba faktą, kad tokios politikos nėra;
  - b) politiką, pagal kurią nustatoma ūkio subjekto mokama įmoka;

- c) jei ūkio subjektas nustatytų išmokų plano grynųjų išlaidų paskirstymą apskaitoje parodo pagal 34A paragrafą, visa informacija apie planą kaip apie visumą pateikiama pagal 120–121 paragrafus;
- d) jei ūkio subjektas įmoką, mokamą tam tikrą laikotarpį, apskaitoje registruoja pagal 34A paragrafą, informacijos apie planą kaip apie visumą reikalaujama pateikti pagal 120A paragrafo b–e, j, n, o ir q punktus ir 121 paragrafą. Kito atskleidimo, kurio reikalaujama pagal 120A paragrafą, nereikia.

Nustatytų išmokų išlaidų komponentų pripažinimas pelno arba nuostolio ataskaitoje

Virš 61 paragrafo esanti antraštė pakeista, o 61 paragrafas pakeistas kaip nurodyta.

Pelno arba nuostolio ataskaita

61. *Ūkio subjektas pelno ar nuostolio ataskaitoje turi pripažinti visas toliau pateiktas sumas, išskyrus jei pagal kitą Standartą reikalaujama arba leidžiama jas įtraukti į turto savikainą:*
- a) *einamąsias paslaugų išlaidas (žr. 63–91 paragrafus);*
  - b) *palūkanų išlaidas (žr. 82 paragrafą);*
  - c) *laukiamą bet kokio plano turto (žr. 105–107 paragrafus) ir kokių kompensavimo teisių (žr. 104A paragrafą) atsiperkamumą;*
  - d) *aktuarinį pelną ir nuostolį, kaip reikalaujama pagal ūkio subjekto apskaitos politiką (žr. 92–93D paragrafus);*
  - e) *anksčiau suteiktų paslaugų išlaidas (žr. 96 paragrafą);*
  - f) *bet kokių sumažinimų arba atsiskaitymų įtaką (žr. 109 ir 110 paragrafus) ir*
  - g) *58 paragrafo b punkte aprašyto apribojimo įtaką, išskyrus atvejus, kai jis pagal 93C paragrafą pripažintamas kitur nei pelno ar nuostolio ataskaita.*

Aktuarinis pelnas ir nuostolis

92, 93 ir 95 paragrafai pakeisti, o 93A–93D paragrafai pridėti, kaip toliau pateikta.

92. *Nustatant nustatytų išmokų įsipareigojimą pagal 54 paragrafą, ūkio subjektas, vadovaudamasis 58A paragrafu, turi pripažinti savo aktuarinio pelno ar nuostolių dalį pajamomis arba sąnaudomis (kaip nustatyta 93 paragrafe), jei grynasis sukauptas nepripažintas aktuarinis pelnas ir nuostolis ankstesnio atskaitomybės laikotarpio pabaigoje viršijo vieną iš didesnių sumų:*
- a) *tos dienos 10 % nustatytų išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės (prieš atimant plano turtą ir*
  - b) *tos dienos 10 % plano turto tikrosios vertės.*

Šie apribojimai turi būti apskaičiuojami ir taikomi atskirai kiekvienam nustatytų išmokų planui.

93. *Kiekvieno nustatytų išmokų plano aktuarinio pelno ir nuostolio dalis yra perviršis, kuris nustatomas pagal 92 paragrafą, paskirsčius jį pagal numatomą plane dalyvaujančių darbuotojų vidutinį darbingumo amžių. Tačiau ūkio subjektas gali priimti bet kokią sisteminių metodą, kuris leidžia greičiau pripažinti aktuarinį pelną ir nuostolį, su sąlyga, kad toks pat pagrindas taikomas tiek pelnui, tiek nuostoliams nuosekliai kiekvieną atskaitomybės laikotarpį. Ūkio subjektas tokius sisteminius metodus gali taikyti aktuariniam pelnui ir nuostolui, net jei jiems taikomi 92 paragrafe numatyti apribojimai.*
- 93A. *Jei pagal 93 paragrafą ūkio subjektas taiko aktuarinio pelno ir nuostolio pripažinimo tuo laikotarpiu, kuriuo jie atsiranda, politiką, pagal 93B–93D paragrafus juos gali pripažinti kitur nei pelno ar nuostolio ataskaita su sąlyga, kad jis tokią politiką taiko:*
- a) *visų savo nustatytų išmokų planų atžvilgiu ir*
  - b) *viso savo aktuarinio pelno ir nuostolio atžvilgiu.*
- 93B. *Aktuarinis pelnas ir nuostolis, pripažinti kitur nei pelno ar nuostolio ataskaita, kaip leidžiama pagal 93A paragrafą, turi būti pateikti nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje, vadinamoje „pripažintų pajamų ir sąnaudų ataskaita“, kuri apima tik 1 TAS 96 paragrafe (persvarstyta 2003 m.) apibrėžtus straipsnius. Ūkio subjektas nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje neprivalo pateikti aktuarinio pelno ir nuostolio stulpelio forma, nurodyta 1 TAS 101 paragrafe, arba bet kokia kita forma, kuri apima straipsnius, apibrėžtus 1 TAS 97 paragrafe.*
- 93C. *Ūkio subjektas, kuris pripažįsta aktuarinį pelną ir nuostolį pagal 93A paragrafą, visus pakeitimus dėl 58 paragrafo b punkte nurodyto apribojimo taip pat turi pripažinti ne pelno ar nuostolio, o pripažintų pajamų ir sąnaudų ataskaitoje.*
- 93D. *Aktuarinis pelnas ir nuostolis bei dėl 58 paragrafo b punkte nurodyto apribojimo atliekami pakeitimai, kurie buvo tiesiogiai pripažinti pripažintų pajamų ir sąnaudų ataskaitoje, nedelsiant turi būti pripažinti nepaskirstytame pelne. Jie neturi būti pripažinti pelno ar nuostolio ataskaitoje vėlesniais laikotarpiais.*
95. *Ilgu laikotarpiu aktuarinis pelnas ir nuostolis gali būti tarpusavyje užskaitomi. Todėl išmokų, mokamų pasibaigus tarnybos laikui, mokėjimo įsipareigojimų vertinimai gali būti laikomi svyravimo apie geriausią vertinimą ribomis (arba „vertės intervalu“). Ūkio subjektui leidžiama, tačiau nėra reikalaujama, pripažinti aktuarinį pelną ir nuostolį, kuris patenka į tą intervalą ...*

Atskleidimas

Įterptas naujas 120 paragrafas, o 120 paragrafas pernumeruotas į 120A ir su 121 paragrafu pakeistas kaip pateikta.

120. *Ūkio subjektas turi atskleisti informaciją, kuri leistų finansinės atskaitomybės vartotojams įvertinti jo nustatytų išmokų planų pobūdį ir tų planų pakeitimų finansinį poveikį per laikotarpį.*
- 120A. *Ūkio subjektas apie nustatytų išmokų planus turi atskleisti šią informaciją:*
- a) *ūkio subjekto apskaitos politiką dėl aktuarinio pelno ir nuostolio pripažinimo;*
  - b) *bendrą plano tipo aprašymą;*
  - c) *nustatytų išmokų įsipareigojimo, pateikiamo dabartine verte, laikotarpio pradžios ir pabaigos likučių suderinimą, atskirai parodant, jei įmanoma, įtaką per laikotarpį, priskiriamą kiekvienam iš šių punktų:*
    - i) *einamosioms paslaugų išlaidoms;*
    - ii) *palūkanų išlaidoms;*

- iii) *plano dalyvių įmokoms;*
  - iv) *aktuariniam pelnui ir nuostoliui;*
  - v) *planų, įvertintų kita valiuta nei ūkio subjekto pateikimo valiuta, užsienio valiutos keitimo kurso pokyčiui;*
  - vi) *išmokėtoms išmokoms;*
  - vii) *anksčiau suteiktų paslaugų išlaidoms;*
  - viii) *verslo jungimams;*
  - ix) *sumažinimams ir*
  - x) *atsiskaitymams;*
- d) *nustatytų išmokų įsipareigojimo dėl sumų, susidarancių iš planų, kurie visiškai nefinansuojami, ir sumų, susidarancių iš planų, kurie visiškai ar iš dalies finansuojami, analizę;*
- e) *plano turto, įvertinto tikrąja verte, laikotarpio pradžios ir pabaigos likučius ir bet kokios kompensavimo teisės, pagal 104A paragrafą pripažintos kaip turtas ir pateiktos atskirai, laikotarpio pradžios ir pabaigos likučių suderinimą atskirai pateikiant, jei įmanoma, įtaką per laikotarpį, priskiriamą kiekvienam iš šių punktų:*
- i) *planuojamam turto atsiperkamumui;*
  - ii) *aktuariniam pelnui ir nuostoliui;*
  - iii) *planų, įvertintų kita valiuta nei ūkio subjekto pateikimo valiuta, užsienio valiutos keitimo kurso pokyčiui;*
  - iv) *darbdavio įmokoms;*
  - v) *plano dalyvių įmokoms;*
  - vi) *sumokėtoms išmokoms;*
  - vii) *verslo jungimams ir*
  - viii) *atsiskaitymams;*
- f) *nustatytų išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės, nurodytos c punkte, ir tikrosios plano turto vertės, nurodytos e punkte, suderinimą pagal turtą ir įsipareigojimus, pripažįstamus balanse, parodant bent jau:*
- i) *grynąjį aktuarinį pelną ar nuostolius, nepripažintus balanse (žr. 92 paragrafą);*
  - ii) *anksčiau suteiktų paslaugų išlaidas, nepripažintas balanse (žr. 96 paragrafą);*
  - iii) *bet kokią sumą, nepripažintą turtu dėl pagal 58 paragrafo b punkte taikomo apribojimo;*
  - iv) *bet kokio kompensavimo teisės tikrąją vertę balanso datą, kai ta vertė pripažįstama turtu pagal 104A paragrafą (trumpai apibūdinant ryšį tarp kompensavimo teisės ir susijusio įsipareigojimo) ir*
  - v) *kitas balanse pripažintas sumas;*

- g) bendras sąnaudas, pripažintas pelno arba nuostolio ataskaitoje pagal kiekvieną iš pateiktų punktų ir straipsnio eilutę (-es), kuriose jie pateikiami:
- i) einamosios paslaugų išlaidos;
  - ii) palūkanų išlaidos;
  - iii) planuojamas turto atsiperkamumas;
  - iv) laukiamas bet kokios kompensavimo teisės, pripažįstamos turtu pagal 104A paragrafą, atsiperkamumas;
  - v) aktuarinis pelnas ir nuostolis;
  - vi) anksčiau suteiktų paslaugų išlaidos;
  - vii) bet kokių sumažinimų ar atsiskaitymų įtaka ir
  - viii) pagal 58 paragrafo b punktą taikomo apribojimo įtaka;
- h) pripažintų pajamų ir sąnaudų ataskaitoje pripažinta kiekvieno iš šių punktų bendra suma:
- i) aktuarinio pelno ir nuostolio ir
  - ii) pagal 58 paragrafo b punktą taikomo apribojimo įtakos;
- i) jei ūkio subjektai aktuarinį pelną ir nuostolį pripažįsta pripažintų pajamų ir sąnaudų ataskaitoje pagal 93A paragrafą, jie turi nurodyti sukauptą aktuarinio pelno ir nuostolio sumą, pripažintą pripažintų pajamų ir sąnaudų ataskaitoje;
- j) kiekvienos plano pagrindinės turto kategorijos, kuri apima, tačiau tuo neapsiriboja, nuosavybės priemonės, skolų priemonės, nekilnojamąjį turtą ir visą kitą turtą, procentinį dydį arba sumą, kurią sudaro visas plano turtas, pateiktas tikrąja verte;
- k) į plano turto, pateikto tikrąja verte, vertę įtrauktas sumas:
- i) ūkio subjekto nuosavų finansinių priemonių visų kategorijos suma, ir
  - ii) viso ūkio subjekto valdomo nekilnojamojo turto arba kitokio naudojamo turto sumas;
- l) išsamų aprašymą pagrindo, naudojamo nustatant bendrą laukiamą turto atsiperkamumo normą, įskaitant plano turto pagrindinių kategorijų poveikį;
- m) faktinį plano turto atsiperkamumą, taip pat faktinį bet kokios kompensavimo teisės, pripažintos turtu pagal 104A paragrafą, atsiperkamumą;
- n) pagrindines aktuarines prielaidas, taikomas balanso datą, įskaitant, kai tinkama:
- i) diskonto normas;
  - ii) laukiamas tam tikro plano turto atsiperkamumo normas tais laikotarpiais, kuriais pateikiama finansinė atskaitomybė;

iii) laukiamas bet kokios kompensavimo teisės, pripažintos turtu pagal 104A paragrafą, atsiperkamumo normas tais laikotarpiais, kuriais pateikiama finansinė atskaitomybė;

iv) laukiamas atlyginimo padidėjimo normas (ir indeksų ar kitų kintamųjų, tiksliai apibrėžtų pagal formalias ar konstruktyvias plano sąlygas kaip būsimų išmokų padidėjimo pagrindą, pokyčius);

v) gydymo išlaidų normų tendencijas ir

vi) bet kokią kitą informaciją, kuriai taikomos aktuarinės prielaidos.

Ūkio subjektas turi atskleisti bendrą aktuarinių prielaidų sumą (pavyzdžiui, kaip absoliutų procentinį dydį), o ne tik skirtumą tarp skirtingų procentinių dydžių ar kitų kintamųjų;

o) padidėjimo vienu procentiniu punktu ir sumažėjimo vienu procentiniu punktu įtaką numatytoms gydymo išlaidų normų tendencijoms:

i) grynąsias periodines gydymo išlaidas, kurios susidaro pasibaigus tarnybos laikui, sudarančių einamųjų paslaugų išlaidų ir palūkanų išlaidų bendri komponentai ir

ii) sukaupti įsipareigojimai apmokėti gydymo išlaidas pasibaigus tarnybos laikui.

Atliekant šį atskleidimą visos kitos prielaidos turi būti pastovios. Kai planai vykdomi aukštos infliacijos sąlygomis, turi būti atskleistas numatytų gydymo išlaidų kitimo normos procentinio dydžio, kuris reikšmingai panašus į tą procentinį dydį, kuris yra žemo infliacijos lygio sąlygomis, padidėjimo ar sumažėjimo rezultatas;

p) einamojo ataskaitinio laikotarpio ir ankstesnių keturių ataskaitinių laikotarpių sumas:

i) nustatytų išmokų įsipareigojimo dabartinė vertė, plano turto tikroji vertė ir plano perteklius ar deficitas ir

ii) praeities duomenimis pagrįsti koregavimai, kai koreguojami:

A. plano įsipareigojimai, išreikšti arba kaip 1) suma, arba 2) plano įsipareigojimų procentinis dydis balanso datą ir

B. plano turtas, išreikštas arba kaip 1) suma, arba 2) plano turto procentinis dydis balanso datą;

q) darbdavio atliekamą laukiamų plano įmokų, mokėtinų po balanso datos prasidedančiais metiniais finansinės atskaitomybės laikotarpiais, geriausių įvertinimų, kai tik gali būti pagrįstai nustatytas.

121. 120A paragrafo b punktas reikalauja plano tipo bendro aprašymo. Toks aprašymas atskiria, pavyzdžiui, pastovių atlyginimų pensijų planus nuo galutinių atlyginimų pensijų planų ir nuo gydymo planų, taikomų pasibaigus tarnybos laikui. Plano aprašymas turi apimti neformalaus taikymo, dėl kurio atsiranda konstruktyvus įsipareigojimas, aprašymą; šie įsipareigojimai įtraukti į nustatytų išmokų įsipareigojimo vertinimą, atliekamą pagal 52 paragrafą. Daugiau informacijos nereikalaujama.

Įsigaliojimo data

159B ir 159C paragrafai pridėti, o 160 paragrafas pakeistas, kaip pateikta.

159B. Ūkio subjektas turi taikyti 32A, 34–34B, 61 ir 120–121 paragrafų pataisais metiniais finansinės atskaitomybės laikotarpiais, prasidedančiais 2006 m. sausio 1 d. arba vėliau. Rekomenduojama taikyti anksčiau. Jei ūkio subjektas šias pataisais taiko laikotarpiams, prasidedantiems prieš 2006 m. sausio 1 d., jis turi atskleisti šį faktą.

159C. 93A–93D paragrafuose pateikta pasirinkimo galimybė gali būti taikoma metiniais finansinės atskaitomybės laikotarpiais, kurie baigiasi 2004 m. gruodžio 16 d. arba vėliau. Ūkio subjektas, pasirinkimo galimybę taikantis metiniais finansinės atskaitomybės laikotarpiais, prasidedančiais anksčiau kaip 2006 m. sausio 1 d., taip pat turi taikyti 32A, 34–34B, 61 ir 120–121 paragrafų pataisais.

160. 8 TAS taikomas, kai ūkio subjektas keičia savo apskaitos politiką, kad būtų atspindėti pakeitimai, nurodyti 159–159C paragrafuose. Taikant šiuos pakeitimus retrospektyviai, kaip reikalauja 8 TAS, ūkio subjektas pakeitimus apskaitoje parodo taip, lyg jie būtų buvę taikyti tuo pačiu metu, kaip likusi šio Standarto dalis, išskyrus tai, kad ūkio subjektas gali atskleisti 120A paragrafo p punkte nurodytas sumas, nes sumos kiekvienu atskaitiniu laikotarpiu nustatomos perspektyviai pradedant pirmu metiniu finansinės atskaitomybės laikotarpiu, kuriuo pateikiama finansinė atskaitomybė, kuriai ūkio subjektas pirmą kartą pritaiko 120A paragrafo pataisais.

Kitos standarto pataisais

Dėl anksčiau pateiktų pataisų, pakeista ši kryžminė nuoroda.

29 paragrafo b punkte „120 paragrafas“ pakeista į „120A paragrafas“.

60 paragrafe „120 paragrafo c punkto vi papunktis“ pakeista į „120A paragrafo f punkto iii papunktis“.

60 paragrafą iliustruojančiame pavyzdyje „120 paragrafo c punkto vi papunktis“ pakeista į „120A paragrafo f punkto iii papunktis“.

104C paragrafe „120 paragrafo c punkto vii papunktis“ pakeistas į „120A paragrafo f punkto iv papunktį“.

159 paragrafo b punkte

„120 paragrafo c punkto vii papunktis, 120 paragrafo f punkto iv papunktis, 120 paragrafo g punktas ir 120 paragrafo h punkto iii papunktis“

pakeisti į

„120A paragrafo f punkto iv papunktį, 120A paragrafo g punkto iv papunktį, 120A paragrafo m punktą ir 120A paragrafo n punkto iii papunktį“.

F priedėlis įterpiamas kaip nurodyta.

„F PRIEDĖLIS

Kitų standartų pataisos

Šio priedėlio pataisos turi būti taikomos metiniams finansinės atskaitomybės laikotarpiams, prasidedantiems 2006 m. sausio 1 d. arba vėliau. Jei ūkio subjektas 19 TAS pataisas taiko ankstesniems laikotarpiams, šios pataisos turi būti taikomos ir tam ankstesniems laikotarpiams.

A1. 1 TAS „Finansinės atskaitomybės pateikimas“ (persvarstyta 2003 m.) pakeistas, kaip aprašyta toliau.

96 paragrafas pakeistas taip:

96. Ūkio subjektas turi pateikti nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitą, joje parodydamas:

a) ...

d) ...

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, kuri apima tik šiuos straipsnius, turi būti pavadinta pripažintų pajamų ir sąnaudų ataskaita.

A2. 24 TAS „Susijusių šalių atskleidimas“ (persvarstyta 2003 m.) 20 paragrafas pakeistas taip:

20. Sandorių, kuriuos reikia atskleisti tuo atveju, jeigu jie yra sudaryti su susijusia šalimi, pavyzdžiai:

a) ...

i) ...

Patronuojančios arba dukterinės įmonės dalyvavimas nustatytų išmokų plane, kuriame rizika padalinta tarp grupės ūkio subjektų, yra susijusių šalių sandoris (žr. 19 TAS 34B paragrafą).

A3. 1 TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“ pridėtas 20A paragrafas:

20A. Ūkio subjektas gali atskleisti 120A paragrafo p punkte reikalaujamas sumas, nes kiekvienu ataskaitiniu laikotarpiu sumos nustatomos perspektyviai nuo perėjimo dienos.“

4 TFAAK AIŠKINIMAS

Nustatymas to, ar susitarimas apima nuomą

NUORODOS

8 TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų pasikeitimas ir klaidos“

16 TAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ (persvarstyta 2003 m.)

17 TAS „Nuoma“ (persvarstyta 2003 m.)

38 TAS „Nematerialusis turtas“ (persvarstyta 2004 m.)

PRIELAIDOS

1. Ūkio subjektas gali sudaryti susitarimą, susidedantį iš sandorių arba grupės susijusių sandorių, kurie neturi teisinės nuomos formos, tačiau perduodamas teisę naudoti turtą (pvz., nekilnojamojo turto ar įrangos vienetą) mainais už mokesčių arba mokesčių grupę. Susitarimai, kuriuose vienas ūkio subjektas (tiekėjas) gali perduoti teisę naudoti turtą kitam ūkio subjektui (pirkėjui), dažnai kartu su susijusiomis paslaugomis, apima:

— susitarimus dėl užsakomųjų paslaugų (pvz., ūkio subjekto duomenų apdorojimo funkcijų perdavimas),

— susitarimus telekomunikacijų pramonėje, kai tinklo paslaugų teikėjai sudaro sutartis su pirkėjais dėl teisių naudotis tinklu,

— „imk arba mokėk“ ir panašios sutartys, pagal kurias pirkėjai turi atlikti nustatytus mokėjimus, nepaisant to, ar jie priima gaminius ar paslaugas, dėl kurių pasirašyta sutartis (pvz., „imk arba mokėk“ sutartis dėl viso tiekėjo energijos generatoriaus įsigijimo).

2. Šis aiškinimas pateikia patarimų, kaip nustatyti, kada tokie susitarimai yra nuoma (arba ją apima), kuri turėtų būti apskaitoje registruojama pagal 17 TAS. Jame nėra patarimų, kaip nustatyti, kada tokia nuoma turėtų būti klasifikuojama pagal tą Standartą.

3. Kai kuriuose susitarimuose valdomas turtas, kuris yra nuomos objektas (nuomojamas), sudaro didesnio turto dalį. Šiame aiškinyje neaptariama, kaip nustatyti, kada didesnė turto dalis yra valdomas turtas, kuriam taikomas 17 TAS. Nepaisant to, susitarimams, kuriuose nurodytas valdomas turtas būtų apskaitos vienetas pagal 16 TAS arba 38 TAS, taikomas šis aiškinimas.

TAIKYMAS

4. Šis aiškinimas netaikomas susitarimams, kurie yra nuoma (arba ją apima), kuriai 17 TAS netaikomas.

KLAUSIMAI

5. Šiame aiškinyje aptariami klausimai:

a) kaip nustatyti, ar susitarimas yra nuoma (arba ją apima), kaip apibrėžta 17 TAS;

b) kada turi būti atliktas įvertinimas arba naujas įvertinimas, kad susitarimas yra nuoma (arba ją apima), ir

c) kaip nuomos mokesčiai turėtų būti atskirti nuo mokesčių už bet kokius kitus susitarimo elementus, jei susitarimas yra nuoma (arba ją apima).

SUSITARIMAS

Nustatymas, ar susitarimas yra nuoma (arba ją apima)

6. Nustatant, ar susitarimas yra nuoma (arba ją apima), turi būti remiamasi susitarimo turiniu ir turi būti atliktas įvertinimas ar:
  - a) susitarimo įvykdymas priklauso nuo atitinkamo turto ar kelių turto vienetų (konkretaus turto) naudojimo ir
  - b) susitarimu perduodama teisė naudotis turtu.

Susitarimo įvykdymas priklauso nuo atitinkamo turto naudojimo

7. Nors atitinkamas turtas susitarime gali būti aiškiai nurodytas, jis nėra nuomos objektas, jei susitarimo įvykdymas nepriklauso nuo nurodyto turto naudojimo. Pavyzdžiui, jei tiekėjas įpareigotas pristatyti tam tikrą prekių ar paslaugų kiekį ir turi teisę bei gali pateikti šias prekes ar paslaugas naudodamas kitą susitarime neapibrėžtą turtą, tuomet susitarimo įvykdymas nepriklauso nuo apibrėžto turto, ir susitarimas nuomos neapima. Kai garantinis įsipareigojimas leidžia ar reikalauja turtą pakeisti tokiu pačiu arba panašiu turtu, jei apibrėžtas turtas tinkamai neveikia, nedraudžiama taikyti nuomos apskaitos. Be to, sutartinė nuostata (neapibrėžta ar kitokia), leidžianti ar reikalaujanti, kad tiekėjas nustatytą datą, arba vėliau, pakeistų kitą turtą dėl kokios nors priežasties, nedraudžia taikyti nuomos apskaitos prieš pakeitimo datą.
8. Turtas gali būti apibrėžiamas besąlygiškai, jei, pavyzdžiui, tiekėjas valdo ar nuomoja tik vieną turtą, kad būtų įvykdytas įsipareigojimas ir tiekėjui yra ekonomiškai neįvykdoma arba nenaudinga įsipareigojimui vykdyti naudoti alternatyvų turtą.

Susitarimu perduodama teisė naudotis turtu

9. Susitarimas suteikia teisę naudotis turtą, jei susitarimu pirkėjui (nuomininkui) perduodama teisė kontroliuoti valdomo turto naudojimą. Teisė kontroliuoti valdomo turto naudojimą perduodama, jei tenkinama viena iš šių sąlygų:
  - a) pirkėjas gali arba turi teisę naudoti turtą arba nurodyti kitiems valdyti turtą tokiu būdu, kuris nustatomas tada, kai įgyjama arba valdoma didesnė nei nežymi produkcijos iš turto ar kitokio naudingumo dalis;
  - b) pirkėjas gali arba turi teisę fiziškai kontroliuoti valdomą turtą, kai įgyjama arba valdoma didesnė nei nežymi produkcijos iš turto ar kitokio naudingumo dalis;
  - c) faktai ir aplinkybės rodo, kad mažai tikėtina, jog viena arba daugiau šalių, kurios nėra pirkėjai, naudos daugiau nei nereikšmingą produkcijos ar kitokio naudingumo, kurį turtas sukurs susitarimo galiojimo metu, dalį; o produkcijos vieneto kaina, kurią pirkėjas turės mokėti už produkciją, sutartyje nenustatyta ir ji nėra lygi dabartinei produkcijos vieneto rinkos kainai produkcijos pristatymo metu.

Įvertinimas arba peržiūrėjimas iš naujo, ar susitarimas yra, arba apima, nuoma

10. Įvertinimas, ar susitarimas apima nuomą, turi būti atliktas susitarimo pradžioje, anksčiau už susitarimo sudarymo datą ir įsipareigojimo datą; šalys susitaria dėl pagrindinių sąlygų, remdamosi visa informacija ir aplinkybėmis. Peržiūrėjimas iš naujo to, ar susitarimas apima nuomą, po susitarimo sudarymo pradžios turi būti atliktas tik tuo atveju, jei tenkinama viena iš šių sąlygų:
  - a) keičiasi sutartinės nuostatos, išskyrus atvejus, kai pakeitimas tik atnaujinama ar išplečia susitarimą;
  - b) šalys nusprendžia atnaujinti arba išplėsti susitarimą, išskyrus atvejus, kai atnaujinimo ar išplėtimo sąlyga iš pradžių buvo įtraukta į nuomos sąlygas pagal 17 TAS 4 paragrafą. Susitarimo atnaujinimas arba išplėtimas, dėl kurio jokios pradinio susitarimo sąlygos nekeičiamos iki pradinio susitarimo laikotarpio pabaigos, turi būti vertinamas pagal 6–9 paragrafus, tačiau tik atsižvelgiant į atnaujinimo ar išplėtimo laikotarpį;

- c) keičiasi nuostata dėl to, ar įvykdymas priklauso nuo nurodyto turto;
- d) turtas reikšmingai pasikeitė, pavyzdžiui, esminis fizinis nekilnojamojo turto ar įrangos pokytis.
11. Susitarimo peržiūrėjimas iš naujo turi būti pagrįstas informacija ir aplinkybėmis, buvusiomis peržiūrėjimo iš naujo datą, įskaitant likusį susitarimo galiojimo laiką. Esant įvertinimo pakeitimui (pavyzdžiui, įvertintas produkcijos kiekis, kuris bus pristatytas pirkėjui arba kitiems potencialiems pirkėjams) peržiūrėjimas iš naujo neturi būti atliekamas. Jei susitarimą peržiūrint iš naujo nustatoma, kad susitarimas apima nuomą (arba jos neapima), turi būti taikoma nuomos apskaita (arba taikymas nutraukiamas):
- a) 10 paragrafo a, c arba d punktų atvejais, kai keičiasi aplinkybės, lemiančios atlikti peržiūrėjimą iš naujo;
- b) 10 paragrafo b punkto atveju nuo atnaujinimo ar laikotarpio pratęsimo pradžios.

Nuomos įmokų atskyrimas nuo kitų įmokų

12. Jei susitarimas apima nuomą, nuomos elementui susitarimo šalys turi taikyti 17 TAS reikalavimus, išskyrus atvejus, kai nuo tokių reikalavimų atleista pagal 17 TAS 2 paragrafą. Todėl, jei susitarimas apima nuomą, jis turi būti klasifikuojamas kaip finansinė nuoma arba veiklos nuoma pagal 17 TAS 7–19 paragrafus. Kiti susitarimo elementai, kuriems 17 TAS netaikomas, turi būti apskaitoje parodomi pagal kitus standartus.
13. Taikant 17 TAS reikalavimus, įmokos ir kitos aplinkybės, kurių reikalaujama susitarimu, susitarimo vykdymo pradžioje arba susitarimo peržiūrėjimo iš naujo metu turi būti suskirstyti į įmokas už nuomą ir už kitus elementus, remiantis jų santykiine tikrąja verte. Minimalios įmokos pagal nuomos sutartį, kaip apibrėžta 17 TAS 4 paragrafe, apima tik nuomos įmokas (t. y., teisę naudoti turtą), o įmokos už kitus susitarimo elementus (pvz., už paslaugas ir išlaidas už įdėtas pastangas) neįtraukiamos.
14. Kai kuriais atvejais atskyrus nuomos įmokas nuo įmokų už kitus susitarimo elementus, pirkėjas privalės naudoti įvertinimo metodus. Pavyzdžiui, pirkėjas gali įvertinti nuomos įmokas remdamasis panašaus turto, kuris neturi kitų elementų, nuomos sutartimi, arba įvertinti įmokas už kitus susitarimo elementus remdamasis panašiais susitarimais ir atimti tokias įmokas iš bendros pagal susitarimą mokamų įmokų sumos.
15. Jei pirkėjas nusprendžia, kad neįmanoma patikimai atskirti mokesčius, jis turi:
- a) finansinės nuomos atveju, turtą ir išpareigojimus pripažinti verte, kuri lygi valdomo turto, pagal 7 ir 8 paragrafus pripažįstamo nuomos objektu, tikrajai vertei. Vėliau išpareigojimais turi būti sumažinti tada, kai atliekami mokėjimai, ir pripažintam išpareigojimui finansines išlaidas priskirti taikant padidintą pirkėjo skolinimosi palūkanų normą (*);
- b) veiklos nuomos atveju visus pagal susitarimą atliekamus mokėjimus apskaitoje registruoti kaip nuomos įmokas, kad būtų laikomasi 17 TAS atskleidimo reikalavimų, bet
- i) šias įmokas atskleisti atskirai nuo minimalių įmokų pagal kitas nuomos sutartis, neapimančias įmokų už nuomai nepriskiriamus elementus, ir
- ii) pažymėti, kad atskleistos įmokos taip pat apima įmokas už susitarime nurodytus nuomai nepriskiriamus elementus.

(*) t. y., padidinta nuomininko skolinimosi palūkanų norma, kaip apibrėžta 17 TAS 4 paragrafe.

ĮSIGALIOJIMO DATA

16. Ūkio subjektas turi taikyti šį aiškinimą metiniams finansinės atskaitomybės laikotarpiams, prasidedantiems 2006 m. sausio 1 d. Rekomenduojama taikyti anksčiau. Jei ūkio subjektas taiko šį aiškinimą laikotarpiui, prasidedančiam prieš 2006 m. sausio 1 d., turi atskleisti šį faktą.

PEREINAMASIS LAIKOTARPIS

17. 8 TAS apibrėžiama, kaip ūkio subjektas taiko apskaitos politikos pakeitimą, atliekamą dėl aiškinimo taikymo pirmą kartą. Iš ūkio subjekto nereikalaujama laikytis šių reikalavimų pirmą kartą taikant šį aiškinimą. Ūkio subjektas, taikantis šią išlygą, susitarimams, esamiems anksčiausio laikotarpio pradžioje, turi taikyti aiškinimo 6–9 paragrafus. Minėtų laikotarpių lyginamoji informacija, parengta pagal TFAS, pateikiama remiantis informacija ir aplinkybėmis, esančiomis to laikotarpio pradžioje.
-

Priedėlis

1 TFAS pataisos „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“

Šiame priedėlyje pateiktos pataisos turi būti taikomos metiniams finansinės atskaitomybės laikotarpiams, prasidedantiems 2006 m. sausio 1 d. arba vėliau. Jei ūkio subjektas šį aiškinimą taiko ankstesniam laikotarpiui, šios pataisos turi būti taikomos ir tam ankstesniam laikotarpiui.

A1. 1 TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“ ir su juo susiję dokumentai pakeičiami taip, kaip aprašyta toliau.

12 paragrafe esančios nuorodos į 13–25E paragrafus keičiamos į 13–25F.

13 paragrafe, punktai i ir j yra pakeisti ir įterptas punktas k:

i) draudimo sutartys (25D paragrafas);

j) eksploatacijos nutraukimo įsipareigojimai, įtraukti į ilgalaikio materialiojo turto savikainą (25E paragrafas), ir

k) nuoma (25F paragrafas).

Po 25E paragrafo įterpta nauja antraštė ir 25F paragrafas:

NUOMA

4 TFAAK „Nustatymas, ar susitarimas apima nuomą“

25F. Pirmą kartą standartus taikantis ūkio subjektas gali taikyti 4 TFAAK „Nustatymas, ar susitarimas apima nuomą“ pateiktas pereinamąsias nuostatas. Todėl pirmą kartą standartus taikantis ūkio subjektas nustatydamas, ar susitarimas, galiojantis perėjimo prie TFAS datą, apima nuomą, remiasi tos dienos informacija ir aplinkybėmis.

5 TFAAK AIŠKINIMAS (apimantis 39 Tas pataisą)**Teisės į palūkanas, atsirandančias dėl eksploatacijos nutraukimo, atnaujinimo ir aplinkos sutvarkymo**

NUORODOS

- 8 TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“
- 27 TAS „Konsoliduota ir atskira finansinė atskaitomybė“
- 28 TAS „Investicijos į asocijuotas įmones“
- 31 TAS „Dalys bendrose įmonėse“
- 37 TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“
- 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ (persvarstyta 2003 m.)
- 12 NAK „Konsolidavimas – specialios paskirties ūkio subjektai“ (persvarstyta 2004 m.)

PRIELAIIDOS

1. Eksploatacijos nutraukimo, atnaujinimo ir aplinkos sutvarkymo fondų (toliau – eksploatacijos nutraukimo fondai arba fondais) paskirtis yra atskirti turtą, kad būtų galima finansuoti kai kurias arba visas įmonės (pvz., branduolinės elektrinės) arba tam tikros įrangos (pvz., automobilių) eksploatacijos nutraukimo arba aplinkos sutvarkymo (pvz., užteršto vandens valymo arba vietovės, kur buvo kasyklos, sutvarkymo), kai tokie veiksmai bendrai vadinami „eksploatacijos nutraukimu“, išlaidas.
2. Įnašai į šiuos fondus gali būti savanoriški arba reglamentuojami įstatymu. Fondų struktūra gali būti tokių rūšių:
  - a) fondai, kuriuos sudaro atskiras įnešėjas siekdamas finansuoti eksploatacijos konkrečioje vietoje arba keletoje geografiškai nutolusių vietų nutraukimą;
  - b) fondai, kuriuos įsteigia ne vienas įnešėjas savo individualiems arba bendriems eksploatacijos nutraukimo įsipareigojimams finansuoti, kai įnešėjas turi teisę gauti kompensaciją, kuri lygi įnašų sumai, už eksploatacijos nutraukimo sąnaudas, pridėjus visas faktines pajamas iš tokių kompensacijų ir atėmus įnešėjų išlaidų, skirtų fondui administruoti, dalį. Įnešėjai gali turėti įsipareigojimą įnešti papildomų įnašų, pavyzdžiui, kito įnešėjo bankroto atveju;
  - c) fondai, kuriuos įkūrė keletas įnešėjų savo individualiems arba bendriems eksploatacijos nutraukimo įsipareigojimams finansuoti, kai reikalingas įnašų lygis pagrįstas dabartine įnešėjo veikla, o to įnešėjo gaunama nauda yra pagrįsta jo praeities veikla. Tokiais atvejais yra potencialus neatitikimas tarp įnašų, kuriuos atlieka įnešėjas (remiantis dabartine veikla) ir fondo suteikiamos naudos (remiantis praeities veikla).
3. Tokiems fondams paprastai būdingos šios ypatybės:
  - a) fondą atskirai administruoja nepriklausomi patikėtiniai;
  - b) ūkio subjektai (įnešėjai) į fondą moka įnašus, kurie investuojami į įvairų turtą, kuris gali apimti tiek skolas, tiek nuosavybės vertybinius popierius ir gali padėti investuotojams padengti eksploatacijos nutraukimo išlaidas. Patikėtiniai, atsižvelgdami į fondų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose ir visuose taikomuose įstatymuose bei kituose teisės aktuose nurodytus apribojimus, nustato kaip įnašai turi būti investuojami;

- c) įnešėjai turi išsipareigojimą padengti eksploatacijos nutraukimo išlaidas. Tačiau įnešėjai gali gauti kompensaciją iš fondo dėl patirtų eksploatacijos nutraukimo išlaidų, kai tokia kompensacija neviršija mažiausių eksploatacijos nutraukimo išlaidų ir fonde turimo turto dalies;
- d) įnešėjai gali turėti ribotą teisę, arba visai jos neturėti, iš fondo gauti bet kokį turto perviršį, kuris viršija sumą, reikalingą eksploatacijos nutraukimo išlaidoms padengti.

TAIKYMAS

4. Šis aiškinimas taikomas įnešėjo finansinėje atskaitomybėje pateikiamoms palūkanoms, susidarantioms iš eksploatacijos nutraukimo fondų, kuriems būdingos tokios savybės:
- a) turtas administruojamas atskirai (arba laikomas atskirame juridiniame asmenyje, arba kaip atskirtas turtas kitame ūkio subjekte), ir
- b) įnešėjo teisė į turtą yra apribota.
5. Likusi fondo dalis, kuri negali būti kompensuojama, pvz., sutartinė teisė į paskirstomas sumas, kai eksploatacijos nutraukimas baigtas arba likviduojamas fondas, gali būti nuosavybės priemonė, kuriai taikomas 39 TAS, tačiau netaikomas šis aiškinimas.

KLAUSIMAI

6. Šiame aiškinyje aptariami klausimai:
- a) kaip įnešėjas turėtų registruoti apskaitoje savo dalį, turimą fonde?
- b) kai įnešėjas yra išsipareigojęs įnešti papildomus įnašus, pavyzdžiui, kito įnešėjo bankroto atveju, kaip toks išsipareigojimas turėtų būti registruojamas apskaitoje?

SUSITARIMAS

Turimos fondo dalies apskaita

7. Įnešėjas savo išsipareigojimą apmokėti eksploatacijos nutraukimo išlaidas ir turimą fondo dalį turi pripažinti atskirai, išskyrus atvejus, kai įnešėjas nėra įpareigotas apmokėti eksploatacijos nutraukimo išlaidų, net jei fondas negali apmokėti.
8. Įnešėjas turi nustatyti, ar jis valdo, bendrai valdo arba daro reikšmingą įtaką fondui pagal 27 TAS, 28 TAS, 31 TAS ir 12 NAK. Jei taip, įnešėjas savo turimą fondo dalį apskaitoje registruoja pagal šiuos standartus.
9. Jei įnešėjas nevaldo, bendrai nevaldo ir nedaro reikšmingos įtakos fondo veiklai, įnešėjas turi pripažinti teisę gauti iš fondo kompensaciją pagal 37 TAS. Ši kompensacija turi būti vertinama verte, kuri yra mažesnė:
- a) eksploatacijos nutraukimo, pripažinto išsipareigojimo verte, ir
- b) įnešėjams priskiriamos fondo grynojo turto dalies tikrąja verte.

Teisės gauti kompensaciją balansinės vertės pokyčiai, išskyrus įnašus ir mokėjimus iš fondo, turėtų būti pripažįstami pelno ir nuostolio ataskaitoje tuo laikotarpiu, kai tokie pokyčiai atsiranda.

Įsipareigojimų atlikti papildomus įnašus apskaita

10. Kai įnešėjas turi įsipareigojimą atlikti galimus papildomus įnašus, pavyzdžiui, kito įnešėjo bankroto atveju, arba jei fondo valdomo investicinio turto vertė sumažėja tiek, kad neįmanoma įvykdyti įsipareigojimų teikti kompensacijas iš fondo, šis įsipareigojimas apibrėžiamas kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas, kuriam taikomas 37 TAS. Įnešėjas turi pripažinti įsipareigojimą tik jei tikėtina, kad bus atlikti papildomi įnašai.

Atskleidimas

11. Įnešėjas turi atskleisti savo turimos fondo dalies pobūdį ir visus teisių į fondo turtą apribojimus.
12. Kai įnešėjas turi įnešti papildomus įnašus ir tai nepripažįstama įsipareigojimu (žr. 10 paragrafą), jis turi atskleisti informaciją, nurodytą 37 TAS 86 paragrafe.
13. Kai įnešėjas savo dalį, turimą fonde, apskaitoje registruoja pagal 9 paragrafą, turi atskleisti informaciją, nurodytą 37 TAS 85 paragrafo c punkte.

ĮSIGALIOJIMO DATA

14. Ūkio subjektas turi taikyti šį aiškinimą metiniams finansinės atskaitomybės laikotarpiams, prasidedantiems 2006 m. sausio 1 d. Rekomenduojama taikyti anksčiau. Jei ūkio subjektas taiko šį aiškinimą laikotarpiu, prasidedančiu prieš 2006 m. sausio 1 d., jis turi atskleisti šį faktą.

PEREINAMASIS LAIKOTARPIS

15. Apskaitos politikos keitimai turi būti apskaitoje registruojami pagal 8 TAS reikalavimus.
-

Priedėlis

39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ pataisa

Šiame priedėlyje pateikta pataisa turi būti taikoma metiniams finansinės atskaitomybės laikotarpiams, prasidedantiems 2006 m. sausio 1 d. arba vėliau. Jei ūkio subjektas šį aiškinimą taiko ankstesniam laikotarpiui, pataisa turi būti taikoma ir tam ankstesniam laikotarpiui.

A1. 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ 2 paragrafe j punktas turi būti pridėtas, kaip nurodyta:

2. Šį Standartą turi taikyti visi ūkio subjektai visiems finansinių priemonių tipams, išskyrus:

...

- j) dėl teisių kompensuoti ūkio subjekto išlaidas reikalaujama prisiimti įsipareigojimą, kuris pripažįstamas kaip atidėjinytis pagal 37 TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“, arba ankstesniu laikotarpiu buvo pripažintas atidėjiniu pagal 37 TAS.
-